

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу Сегеди Ірини Василівни

«Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону»,

представленої на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

до спеціалізованої вченої ради Д 20.051.12 у ДВНЗ «Прикарпатський

національний університет імені Василя Стефаника»

за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил та регіональна економіка

1. Актуальність теми дослідження

Готельне господарство є невід’ємною складовою сфери послуг та тісно пов’язане з розвитком туризму, оскільки забезпечує послугами з проживання, як зовнішніх, так і внутрішніх туристів. Сьогодні готельне господарство є значним сектором національної економіки. Економічні, соціальні та адміністративні реформи, спричинені децентралізацією влади та інтеграцією України в ЄС, викликали потребу в системному дослідженні загальних і специфічних властивостей готельного господарства в регіонах, його організації, закономірностей розвитку й керування, міжгалузевих й інфраструктурних взаємозв’язків.

Важливу роль у розвитку галузі відіграватимуть можливості збільшення зайнятості. Оскільки готельне господарство прямо або опосередковано створює робочі місця і в усьому світі є прибутковою сферою, то і в Україні воно також може давати значні доходи в місцеві бюджети. Тому і регіональним органам влади разом з бізнесом потрібно створювати умови, які стануть поштовхом для становлення конкурентоспроможного готельного господарства України.

Отже, наукове вирішення проблем, пов’язаних із організаційним забезпеченням та підвищенням ефективності управління готельним господарством регіону у контексті сучасних концепцій конкурентних переваг є актуальним і має важливе практичне значення. У зв’язку з цим тема дисертаційної роботи Сегеди Ірини Василівни «Організаційне забезпечення

управління готельним господарством регіону» є безумовно актуальною та своєчасною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами

Тема дисертації пов'язана з планами науково-дослідних робіт Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетові. Робота виконана в рамках держбюджетних тем: «Тенденції та напрямки розвитку туристської індустрії України» (номер державної реєстрації 0110U007970, 2011-2013 рр.), де автором досліджено ринок послуг готельного господарства України в регіональному розрізі, та «Інноваційні процеси розвитку індустрії туризму: теорія, методологія, практика» (номер державної реєстрації 0114U005034, 2014-2017 рр.), в якій автор запропонував моделі стратегічного розвитку підприємств готельного господарства.

3. Відповідність структури дисертації встановленим вимогам

Подана до рецензування дисертаційна робота є самостійною, комплексною, логічно побудованою і завершеною науковою працею, яка відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, визначеним нормативним документам Міністерства освіти і науки України.

Основним результатом дисертаційного дослідження Сегеди І.В. є обґрунтування теоретичних положень, розробка методичних рекомендацій та практичних підходів до формування організаційного забезпечення управління готельним господарством регіону, що відповідає змісту паспорту спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил та регіональна економіка.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота достатньо проілюстрована.

4. Наукова новизна, теоретична та практична значущість дисертації

Аналіз дисертації, автореферату та інших наукових публікацій Сегеди І.В. дозволяє дійти висновку про те, що отримані наукові результати є обґрунтованими та достовірними. Вони полягають в обґрунтуванні теоретико-методичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо організаційного забезпечення управління готельним господарством на регіональному рівні.

Вивчення роботи дозволяє зробити висновок, що основні положення, наукової новизни дисертації, що одержані Сегедою І.В. в результаті оригінального наукового дослідження, сформульовані самостійно і відображають особистий внесок автора.

Елементи наукової новизни такі:

удосконалено:

- склад факторів, що впливають на особливості функціонування готельного господарства, що, на відміну від існуючих, в комплексі враховують територіальний розподіл готелів та аналогічних засобів розміщення, сезонність, місткість, технологію підбору та обліку персоналу, що дозволяє визначати напрямки діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення регіону;

- методичні підходи щодо критеріїв оцінки діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення шляхом доповнення до них показника віддачі 1 м^2 площі готельних номерів i -категорії в межах регіону та їхнього застосування в комплексі;

- організаційну структуру управління готельним господарством в регіоні, що, на відміну від існуючих, враховує нормативи чисельності персоналу, сезонність роботи, місткість готелів та аналогічних засобів розміщення, а також передбачає створення регіональних аутсорсингових кампаній за сприянням Асоціацій готельних об'єднань, що в комплексі передбачає оптимізацію загального кадрового забезпечення засобів розміщення в регіоні;

дістало подальшого розвитку:

- методичне забезпечення вибору перспективних інструментів організації

управління готелів та аналогічних засобів розміщення в регіоні, що, на відміну від існуючої практики, ґрунтується на комплексному підході до визначення штатної чисельності співробітників та дає змогу сформувати напрямки діяльності для готелів та аналогічних засобів розміщення регіону;

- методичний підхід до підбору та обліку персоналу готелів та аналогічних засобів розміщення, який відрізняється закріпленням функцій виконавців у відповідності до специфіки служб та складу факторів впливу, що дозволяє додержуватися організаційної структури управління засобом розміщення в цілому та підтримувати якість обслуговування на належному рівні;

- підхід до прогнозування результатів діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення, що, на відміну від існуючих, враховує сформований склад факторів впливу та на основі математичного моделювання дозволяє визначити найбільш коректну модель для використання її в практиці конкретного готельного підприємства та готельного господарства регіону в цілому (на прикладі Харківської області);

- теоретико-методичний підхід до удосконалення організаційного забезпечення управління в готелях та аналогічних засобах розміщення в регіонах, що, крім кількісних та якісних характеристик, враховує показник віддачі 1 м^2 площі готельного номеру i -категорії та дає змогу обирати шляхи та напрямки сучасного розвитку суб'єктів господарювання.

Комплексний підхід, з яким автор підійшов до дослідження, дозволив зробити обґрунтовані висновки, розробити методичні положення, сформулювати новизну й практичну значимість роботи, що варто застосовувати в практиці регіонального планування та управління.

Розроблені теоретико-методологічні положення доведені до рівня конкретних практичних рекомендацій, спрямованих на забезпечення управління готельним господарством регіону в контексті стимулювання його розвитку. Теоретичні висновки, науково-практичні та інші прикладні результати дисертаційного дослідження знайшли практичне застосування в діяльності установ на регіональному та місцевому рівнях, що підтверджується

відповідними актами та довідками про впровадження та використання отриманих у роботі результатів.

Одержані у дисертаційному дослідженні наукові результати впроваджено у роботу Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації (довідка про впровадження № 09-35/1956 від 14.07.2017 р.). Положення і результати дослідження застосовуються в навчальному процесі кафедри туризму і готельного господарства при викладанні дисциплін «Організація готельного господарства», «Проектування закладів готельно-ресторанного господарства», «Менеджмент готельно-ресторанного господарства» (довідка про впровадження № 1166 від 23.05.2018 р.).

5. Аналіз відображення результатів дослідження в авторефераті

Основні наукові положення, отримані результати і рекомендації виконаного дослідження повною мірою відображено в авторефераті, який відповідає вимогам, що висуваються до робіт на здобуття наукового ступеня кандидата наук. Зміст автореферату та основні положення дисертації є ідентичними.

6. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

Результати наукових досліджень Сегеди І. В., які покладено в основу її кандидатської дисертації, повністю опубліковані в наукових виданнях: статтях, матеріалах конференцій. Основні ідеї, положення та найважливіші результати дисертації опубліковано автором самостійно та у співавторстві в 23 наукових працях, у тому числі: 6 – у наукових фахових виданнях, 2 – у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 1 – у зарубіжному науковому виданні, 2 – в інших виданнях (з них 6 без співавторів), 13 – у матеріалах наукових конференцій.

Загальний обсяг публікацій складає 6,1 друк. аркушів, з яких здобувачу належить 5,4 друк. аркуша. Назва та зміст публікацій розкривають основні положення дисертації.

7. Дискусійні положення та зауваження

В цілому, позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, доцільним буде зауважити на наявність певних недоліків та дискусійних моментів, що полягають у наступному:

1. З теоретичного і методологічного боку слід відзначити доволі низький рівень визначеності понятійно-категоріального апарату, що приводить до низки дискусійних і суперечливих моментів, зокрема в аспектах взаємодії об'єкту та предмету дослідження. Виходячи із означеного об'єкту дослідження як процесу управління розвитком готельного господарства регіону, автор уникає його розуміння та власної інтерпретації. Приведене визначення на с. 54 управління готельним господарством цю суперечливість не знімає.

2. Має місце некоректність оформлення окремих джерел списку літератури - посилання на електронне джерело 60-62 вказує на офіційний сайт Держстатистики України, а не на джерело інформації, використане в дисертації.

3. Суперечливим є твердження автора на с. 55, що середній тариф, коефіцієнт завантаження та середній дохід на номер є показниками, які відображають ринкові інструменти організації управління, з чим важко погодитися, адже ці показники відносяться безпосередньо до показників оцінки фінансово-економічної діяльності готелю.

4. На с. 60 автор вказує на те, що для обґрунтування інструментів організації управління готельним господарством були залучені експерти, але не вказує, що це за фахівці, за якими критеріями вони формувалися, чому вибірка складає саме 21 респондент і на скільки вона є репрезентативною тощо.

5. На с. 75 автор проводить оцінку ефективності діяльності готелю та аналогічного засобу розміщення, але висновок робить про ефективність управління готелем, тобто ототожнює ці поняття. Відтак, постає питання, чи проводить дисертант відмінність між ефективністю діяльності готелю та ефективністю управління діяльністю і в чому вона полягає, якщо така має місце?

6. Рис. 2.38 «Модель управління готельним господарством регіону» потребує додаткового пояснення, оскільки не означено трактування автором сутності потенціалу готельного господарства регіону. Не обґрунтованим виглядає вживання різновимірних понять потенціалу і місткості, як ознаки розвитку готелів, яка єдино впливає на стратегію розвитку готельного господарства.

7. На рис. 2.38-2.42 автор демонструє розрахунки рентабельності продаж і витрат від надання послуг готелями та аналогічними засобами розміщення в регіонах України за період 2014-2016 рр. Доцільно було б використати дані діапазоном п'ять-шість років з метою отримання більш наукової обґрунтованості та точності, вияву динаміки змін. Чим пояснюється зростання рентабельності продаж і витрат у 2016 р.?

8. Структурно-логічну відповідність мети і завдань по п. 3.1. слід було прописати більш чітко, оскільки заявлено дослідження трудового потенціалу (на с. 4), розкривається методика підбору та обліку персоналу готелів та аналогічних засобів розміщення, а висновок сформовано в контексті управління кадровим забезпеченням (с.130).

8. Загальний висновок

Зроблені зауваження не впливають на загальну високу оцінку дисертації. В цілому, можна зробити висновок, що автором вирішено поставлені завдання і досягнута мета роботи: обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо організації управління розвитком готельного господарства регіону.

Дисертаційна робота Сегеди І. В. на тему «Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону повністю відповідає вимогам положень що ставляться до кандидатських дисертацій.

Дисертація Сегеди Ірини Василівни на тему: «Організаційне забезпечення управління готельним господарством регіону» характеризується новизною одержаних результатів та висновків, має теоретичне і практичне значення та

відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 (зі змінами), а її автор – Сегеда Ірина Василівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил та регіональна економіка.

Офіційний опонент.

директор Економіко-гуманітарного інституту (Запорізький національний технічний університет), доктор економічних наук, професор

П. В. Гудзь

Підпис Гудзь П.В.
ЗАСВІДЧУЮ
ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Гудзь П.В.

Запорізький національний університет ім. Василя Стуса
Р № 01/15/2018
14 09 2018 р.